

Beretning ved afdelingslederen i MammenFri til generalforsamling d. 17 april 2018

Fællesskab – nærvær og fokus på det enkelte barns udvikling – dette blev omdrejningspunktet for vores fælles værdigrundlag, som blev godkendt i september 2017. Efterfølgende har vi til en pædagogisk weekend for alle personaler fået defineret, hvad vi mener med disse tre værdier, og har nu fokus på, hvordan de afspejles i praksis. Denne beretning vil således tage afsæt i disse værdier.

Fællesskab

For både børn og voksne på MammenFri mærkes fællesskabet i mødet med andre, hvor JEG bliver til OS, og hvor alle har værdi. Vi lærer og udvikler os via de relationer og fællesskaber, vi er en del af. Dannelse og vejen henimod det at blive et helstøbt harmonisk menneske er betinget af, at man kan være deltagende i forpligtende fællesskaber.

Dette er omdrejningspunktet for de fælles aktiviteter, vi prioriterer og samarbejder omkring på tværs af alle afdelinger i MammenFri. Den fælles emneuge er værd at fremhæve som en særlig oplevelse i fællesskabets tegn, hvor fokus i år bliver at få synliggjort vores værdier som en del af de fysiske rammer, så det er tydeligt både udadtil og indadtil, hvad vi kan tilbyde her i MammenFri.

I forlængelse heraf har vi som bestyrelse og ledelse en opgave i at sikre, at den Grundtvig-Koldske værditænkning udfoldes og således kobles til arbejdet med vores værdier i praksis. Dette forudsætter indsigt og viden om denne ideologi, så det vil blive et fokusområde i det fremadrettede arbejde.

Men apropos Grundtvig og Kold, der netop vægtede fællesskabet samt fortælling og sang som et middel til livsoplysning, vil jeg fremhæve en fortælling fra praksis. En fortælling om tre skønne Spidsmus (de yngste børnehavebørn), der en tidlig morgen sad i en sofa ved siden af hinanden fordybet i den danske skolesangbog. Det var dog ikke indholdet fra denne sangbog, der tonede frem, men i stedet "Skille ma dinka dinka du..." og "er du sur og trist så klap i hænderne". Men der var ingen af de tre børn, der på nogen måder virkede triste – tværtimod, så var der smil på læben, som smittede af på os voksne! Måske er de tre syngende Spidsmus blevet inspireret af at være en del af mandags-morgensamlingen på tværs af vuggestue og børnehave eller den fælles fredagsmorgensang på skolen. Uanset hvor de har hentet inspiration fra, var det en fornøjelse at opleve denne hyggestund – en stund som professor i psykologi Svend Brinkmann ville bifalde. Brinkmann er netop aktuell med et foredrag med titlen "Gå glip & Ståsteder", der sætter fokus på, at i en tid, hvor samfundet i stigende grad har fokus på forandring og udvikling, minder han os om at huske på de essentielle ting i tilværelsen, som fortællingen om de tre Spidsmus er et godt eksempel på. Brinkmann understreger vigtigheden af at stoppe op og tænke over, hvad der skaber værdi – og over dét, der har værdi i sig selv eks. det at tale med børn. Dette er et godt afsæt for det næste værdiord, som er nærvær.

Nærvær

På MammenFri ses nærvær ved et engageret personale, der udviser opmærksomhed, interesse og omsorg i relationen til det enkelte barn.

Grundet vores størrelse som fri-institution har vi gode forudsætninger for at møde barnet der, hvor det er og således tilgodese dets behov og børnegruppen som helhed. Nærvær kommer dog ikke af sig selv, så det skal vi arbejde målrettet med. Et godt eksempel på dette er, når personalet i børnehaven gør brug af børneinterviews, hvor de gennem samtale med barnet får indblik i dets trivsel og oplevelse af børnemiljøet – en brugbar viden, der danner grundlag for det videre pædagogiske arbejde.

I vuggestuen er personalet begyndt at benytte såkaldte logbøger med iagttagelser af barnets adfærd som afsæt for refleksion i forhold til barnets trivsel i den aktuelle situation.

Derudover har personalet gode forudsætninger for at være nærværende til de daglige fælles samlinger, når vi spiser, i forbindelse med små legegrupper og aldersopdelte aktiviteter.

En måde at vise interesse for barnet og børnegruppen på er også, når børns meninger og holdninger tages i betragtning. I forbindelse med vores æstetiske make-over i henholdsvis vuggestue, børnehave og Mammut, blev især Mammutterne aktivt inddraget og kom på banen med deres forslag og ønsker til, hvad der kunne gøre Mammutterne mere attraktiv og rar at være i. Der kom mange kreative og spændende forslag frem i lyset, som blev overført til praksis.

I vuggestue og børnehave havde personalet fokus på at tilgodese børnenes behov i arbejdet med de fysiske rammer – med øje for, at vi er en bevægelsesinstitution, der prioriterer det pædagogiske arbejde med kropslighed og bevægelse.

I vuggestuen blev der indtænkt mere plads til bevægelse, og der blev etableret et motorikrum i vuggestuens lokaler, hvor børnenes motoriske udvikling og sansestimulering tilgodeses.

I børnehaven er der indkøbt yogamåtter, som benyttes til afslapning og mindfulness, så børnene finder ro og mærker sig selv. Set i lyset af børneperspektivet har personalet spurgt børnene, hvad de synes om afslapning. Størstedelen af tilbagemeldingerne har været positive, og personalet bekræftes i, at dette tiltag er godt givet ud, da flere børn falder i søvn. Vi har fortsat en opgave i at synliggøre det pædagogiske arbejde med kropslighed og bevægelse, så man ikke er i tvivl om, at vi er en bevægelsesinstitution.

Fokus på det enkelte barns udvikling

På MammenFri har vi et fagligt kompetent personale, der evner at se barnets nærmeste udviklingszone og igangsætte tiltag, der tilgodeser både den personlige, sociale og faglige udvikling.

I vuggestue og børnehave inddrager vi den pædagogiske læreplan, som skal danne afsæt for det pædagogiske arbejde med børnene. En læreplan, der er ved at blive styrket som led i en ny dagtilbudslov, der vedtages i løbet af 2018. En væsentlig pointe er, at legen relanceres og skal således vægtes i barnets hverdag, da den har stor betydning for barnets udvikling og dannelsesproces. De seks eksisterende læreplanstemaer er også blevet bearbejdet og kvalificeret med henblik på at danne grundlag for et bredt læringssyn. En gennemgående forståelse i grundlaget er, at det at være barn har værdi i sig selv, børn udvikles i forskellige tempi, og ethvert barn er medskabere af egen læring i et trykt miljø, som det pædagogiske personale har ansvar for at rammesætte og organisere. På baggrund af disse nye input er vi i gang med at revidere vores pædagogiske læreplan.

I læreplanen stilles der også krav til, at vi forholder os til den digitale dannelsesrejse. Et overordnet mål er, at børn opnår en tidssvarende dannelse med en sund balance mellem det fysiske nærvær og digitale interesser og fællesskaber. I vuggestuen og børnehaven benytter vi primært de digitale midler til at understøtte børns læring eller som middel til at dokumentere vores pædagogiske arbejde, så I som forældre kan få indblik i jeres børns hverdag.

I Mammutterne har vi bevidst valgt at give plads til de digitale medier fredag eftermiddag som et middel til gode oplevelser, læring og hyggeligt samvær på tværs af aldre. Her er personalet bevidste om at være aktive medspillere og lære børnene at bruge deres sunde fornuft i det udfordrende digitale rum.

Sidste år rettede vi også vores opmærksomhed på konflikthåndtering i Mammutterne, da vi i en periode erfarede en del konflikter, hvor det ikke var naturligt for børnene at inddrage de voksne. Vi tog derfor dette punkt op som en fast del af vores samlinger, hvor en konkret konflikt kunne danne grundlag for en lærerig snak. Formålet med disse samtaler var således at gøre børnene fortrolige med at bruge os voksne, at få indsigt i, hvordan man undgår konflikter og at tilegne sig redskaber til at håndtere disse mere hensigtsmæssigt. Dette er selvfølgelig en fortløbende proces, men p.t. er det heldigvis ikke konflikter, der fylder vores hverdag.

Noget af det der til gengæld har fyldt hverdagen i marts måned i vuggestue, børnehave og Mammut er arbejdet med temaet "Over og under Gudenåen", som er omdrejningspunktet for dette års børnekunststudstilling. Der er blevet arbejdet meget kreativt med dette emne på forskellig vis og på forskellige

niveauer i de tre afdelinger. Som afslutning på denne proces, skal børnene besøge Gudenåhuset i Bjerringbro for at se resultatet af deres flotte arbejde, og hvordan deres bidrag hænger sammen☺

Som noget nyt har vi i ledernetværket besluttet at afholde et fælles personalemøde d. 30. april på tværs af de 7 fri-institutioner, som det lokale ledernetværk består af. Denne aften byder på fælles oplæg om det pædagogiske personales rolle i arbejdet med leg og læringsmiljøer, evaluering og dokumentation samt erfaringsudveksling for henholdsvis vuggestue, børnehave og SFO personaler. Herved tilegnes brugbar viden i det pædagogiske arbejde med kerneopgaven. For selvom vi allerede har en kompetent personalegruppe, er det vigtigt, at vi løbende dygtiggør os og er opdateret på det, der rør sig i forhold til pædagogisk praksis. Det er sundt for en arbejdsplads at blive forstyrret udefra.

Personaleinfo

Det kan således også være givende, når der kommer nyt personale i huset, som det er tilfældet, når vi får studerende og virksomhedspraktikanter, som beriger os med brugbare input. P.t. har vi fornøjelsen af pædagogstuderende Karina Hansson i vuggestue, Esben Overgaard i børnehave og Jesper Skovby Hansen i Mammутten. Derudover har vi glæde af Mike Kallestrup, der er i virksomhedspraktik i børnehaven indtil sommerferien.

Det var også et frisk input, vi fik i huset, da vi i efteråret 2017 ansatte Jakob Lynggard Thomsen i et vikariat i børnehaven frem til sommerferien for at tilgodese børnetallet.

I selvsamme efterår fik jeg en opsigelse fra Christina Sloth Kildevæld der, efter 3 år som pædagog i børnehaven, var klar på nye udfordringer som børnehaveklasseleder. I denne forbindelse ansatte vi Annette Larson pr. 1. december 2017, som har mange års brugbar erfaring som pædagog med sig i rygsækken. Så nåede vi ind i 2018, som desværre startede med en langtidssygemelding på Lene Christensen, som er pædagogmedhjælper i børnehaven. Efter samtaler nåede vi frem til en fælles beslutning om, at en afskedigelse vil være bedst for alle parter, så Lene slutter sin tid i MammenFri med udgangen af august. I Lenes fravær nyder vi bl.a. godt af Anne Lykkeskov Hansen som vikar.

Selvom vi bifalder at have studerende, har vi valgt at holde pause med dette i Mammутten og har i stedet fastansat Jane Brynhild Mikkelsen i en kombineret stilling i skole og Mammут pr. 1. juni. Vi beholder dog lige Jane i vuggestuen om formiddagen i juni måned på grund af et højt børnetal. Alle kender efterhånden Jane, da hun er blevet brugt som vikar i alle afdelinger. Jeg er glad for, at vi nu kan tilbyde hende en fast stilling, så vi fortsat kan nyde godt af hendes mange kvaliteter. Det er også i juni, at Mai-Britt Rud Christensen kommer tilbage til vuggestuen efter barselsorlov.

Der skal lyde en stor tak for indsatsen til de personaler, der har været en del af MammenFri, og som har beriget både børn og voksne hverdag på forskellig vis med de kompetencer, de hver især har budt ind med. Det kan være hårdt at sige farvel til personaler, der har haft stor betydning for stedet, men samtidig tages der hul på et nyt spændende kapitel, når nye personaler kommer ind i huset med andre perspektiver, der kan sættes i spil. Jeg glædes over at opleve den positivitet, velvilje, fleksibilitet, faglighed og det engagement, personalet udviser i det pædagogiske arbejde med børnene.

Det gør sig også gældende i det tværfaglige samarbejde, som styrkes og bliver nemmere med øget kendskab til hinanden. Vi har som ledelse derfor også tilgodeset det sociale samvær i forbindelse med pædagogisk weekend og visionsdøgn for alle personaler. Her oplevede vi en super god stemning.

Værdifuld forældrehjælp

Jeg vil også benytte lejligheden til at takke jer forældre, der bidrager på forskellig vis med håndværksarbejde, køkkenhjælp, kagebaking, hjælp til børnepasning, musikforløb for Rådyrene og meget mere – det er alt sammen betydningsfuld hjælp, som vi værdsætter meget! Vi værdsætter også, at I bakker op om forældremøder og andre fælles arrangementer, der styrker fællesskabet i MammenFri og kommer både børn og voksne til gode☺

Vi har også brug for jeres hjælp til at videreformidle de gode fortællinger om MammenFri som et vigtigt incitament til markedsføring og rekruttering af familier – både i og uden for Mammen. I har forudsætningerne til at italesætte værdien ved at være en del af en mindre fri-institution, hvor der er plads til det nære – det kære, og hvor det at være en del af et forpligtende fællesskab har stor værdi, selvom en arbejdslørdag måske indimellem også kan opleves som en sur pligt. Det er i hvert fald det skolelederen fra Vejle Friskole sætter fokus på i en artikel i magasinet Friskolen (marts 2018), hvor hun påpeger behovet for også at finde andre veje til at styrke forældrenes rolle i fællesskabet. Hun siger *”Vi må på nye vilkår lave et fællesskab som er så godt, at man vil give højre arm for at være med.”* Dette er ”Onsdagsklubben” jo et godt eksempel på, som er startet af en flok engagerede forældre. Her er der lagt op til, at man kan komme hver anden onsdag, hvis man har tid, lyst og overskud til socialt samvær - hvad enten det indebærer en god snak over en kop kaffe eller at gå til hånde med at vedligeholde de fysiske rammer. Dette er blot én ud af mange gode fortællinger om MammenFri☺

Afdelingsleder MammenFri
Jane Huus Andersen